

Archeologisch vooronderzoek
Molenkouter (Rollegem-over-Leie)

Colofon

Ruben Willaert bvba

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Foto's en tekeningen: Ruben Willaert bvba

In opdracht van: THV Jofrabouw & Terra Nova Invest en Groep Huyzentruyt

D/2013/12.814/29

© Ruben Willaert bvba, Sijsele, 2013

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUD

Inhoud.....	3
1. Inleiding	5
1.1. Kader	5
1.2. Onderzoekspzets en uitgangspunten	5
1.3. Ruimtelijke situering	5
1.3.1. Algemeen	5
1.3.2. Fysische geografie	6
1.4. Archeologische verwachting	7
2. Methode	9
2.1. Algemeen	9
2.2. Uitwerking en databeheer	9
3. Resultaten	10
3.1. Bodemkundig	10
3.2. Archeologisch	13
3.2.1. Algemeen	13
3.2.2. Sporencluster sleuf 4 en kijkvenster 3 (Cluster A)	14
3.2.3. Sporencluster sleuf 11 en kijkvenster 1 (Cluster B)	20
3.2.4. Subrecente greppels	24
4. Besluit	25
4.1. Conclusie	25
4.2. Antwoorden op de onderzoeksvragen	25
4.3. Aanbevelingen	26

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied	
Provincie:	West-Vlaanderen
Gemeente:	Kortrijk
Kadastrale gegevens:	Afdeling 10, Sectie B, 317D2, 319G2, 319S, 319T, 320A6, 321L3
Projectcode:	KO-MO-13
Vindplaatsnaam:	Molenkouter
Coördinaten projectgebied:	NW: X: 71678.7609, Y: 162890.3594 NO: X: 7186.5750, Y: 162907.9583 ZO: X: 71793.5105, Y: 162712.2102 ZW: X: 71942.6890, Y: 162786.6368
Opp. Projectgebied:	2.9ha
Opp. Onderzocht gebied:	3231,73m ²
Oprichtgever:	Groep Huyzentruyt, THV Jofrabouw & Terra Nova Invest
Projectverantwoordelijke: (vergunninghouder):	Wouter Van Goidsenhoven Ruben Willaert bvba T: 050/36 28 20 E: info@rubenwillaert.be
Bevoegde overheid:	Agentschap Onroerend Erfgoed Koning Albert-I laan 1/2 8200 Brugge T: 050/24 81 50 E: Jessica.vandevelde@rwo.vlaanderen.be Sam.dedecker@rwo.vlaanderen.be
Nr. opgravingsvergunning:	2013/454
Nr. vergunning metaaldetectie:	2013/454(2)
Uitvoering van het veldwerk:	12/11/2013 – 15/11/2013
Beheer en plaats documentatie:	Onroerend Erfgoed-buitendienst West-Vlaanderen (Stadenstraat 39, Zarren)
Beheer en plaats van stalen en vondsten:	Onroerend Erfgoed-buitendienst West-Vlaanderen (Stadenstraat 39, Zarren)
Omschrijving van de onderzoeksopdracht	
Bijzondere voorwaarden:	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische opgraving/prospectie met ingreep in de bodem 2013/454: Molenkouter
Archeologische verwachting:	Cfr. 1.4. Archeologische verwachting
Wetenschappelijke vraagstelling:	Cfr. 1.2. Onderzoeksopzet en uitgangspunten
Aanleiding tot het onderzoek:	Cfr. 1.1. Kader
Eventuele randvoorwaarden:	nvt
Eventuele raadpleging van specialisten	
Omschrijving van de inbreng van specialisten als hun advies werd ingewonnen bij substantiële staalname voor specialistisch onderzoek:	nvt
Omschrijving van de inbreng van specialisten als zij betrokken worden bij de conservatie:	nvt
Omschrijving van de algemene wetenschappelijke advisering door personen die buiten het project stonden:	nvt

1. INLEIDING

1.1. KADER

Groep Huyzentruyt, THV Jofrabouw & Terra Nova Invest plannen de realisatie van een verkaveling op de percelen gelegen langs de Molenkouter te Rollegem-over-Leie (gemeente Kortrijk). Daar de geplande werkzaamheden een bedreiging vormen voor het potentieel aanwezig ondergronds erfgoed, werd door het Agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid (OE) een archeologische prospectie aanbevolen.

Deze archeologische prospectie met ingreep in de bodem werd gerealiseerd door middel van parallelle proefsleuven.

De archeologische inventarisatie en verwerking van de onderzoeksresultaten werd uitgevoerd door Wouter Van Goidsenhoven (archeoloog en projectverantwoordelijke) en Louise Ryckebusch (archeoloog). De archeologische terreininventarisatie werd uitgevoerd in samenwerking met landmeter-expert Geert Barbier. Het kraanwerk was in handen van Luc Alluyn. De administratieve begeleiding was in handen van Sam Dedecker (OE).

1.2. ONDERZOEKSOPZET EN UITGANGSPUNTEN

Doel van een archeologische terreininventarisatie is het maken van een archeologische evaluatie van het projectgebied, m.a.w. een inzicht verkrijgen in de verspreiding, de densiteit, de aard en de chronologische waarde van de eventuele archeologische sporen op het terrein.

De uitgangspunten voor het onderzoek vormden de bijzondere voorwaarden opgenomen in de vergunning voor uitvoering van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem 2013/454.

Onderzoeksvragen:

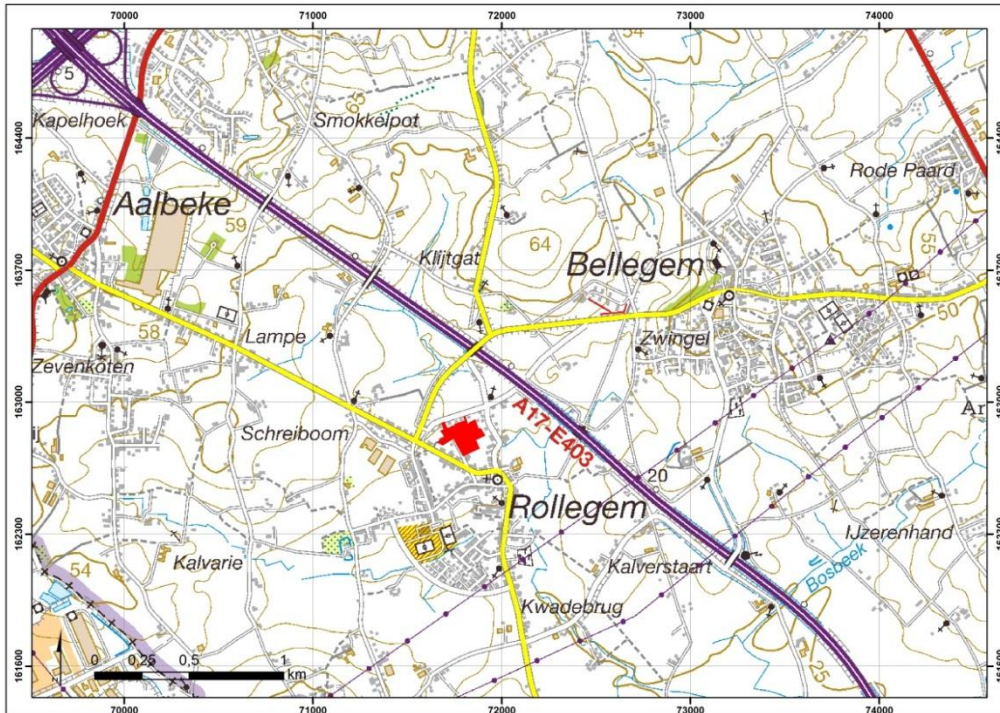
- wat is de bodemopbouw?
- in hoeverre is de bodemopbouw intact? Is er sprake van bodemdegradatie en/of erosie, wat vertelt dit over de intactheid van eventuele sporen?
- zijn er antropogene sporen aanwezig?
- hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- op welke niveaus bevinden de sporen zich?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, welke aspecten verdienen hierbij bijzondere aandacht? Welke zijn de onderzoeksvragen die door middel van een vervolgonderzoek moeten beantwoord worden?

1.3. RUIMTELIJKE SITUERING

1.3.1. ALGEMEEN

Rollegem, deelgemeente van Kortrijk, is gelegen in het zuidoosten van de provincie West-Vlaanderen. De projectlocatie is gelegen ten zuiden van het stadscentrum van Kortrijk. Het terrein wordt in het noorden begrensd door de Molenkouter, de Schepenhuisstraat in het oosten en de Aalbeeksestraat in het westen en het zuiden. In het westen van het terrein loopt de Lanteweg van noord naar zuid. Kadastraal is de projectlocatie gekend als percelen 317D2, 319G2, 319S, 319T, 320A6 & 321L3 (Gemeente Kortrijk, deelgemeente Rollegem, Afdeling 10, Sectie B).

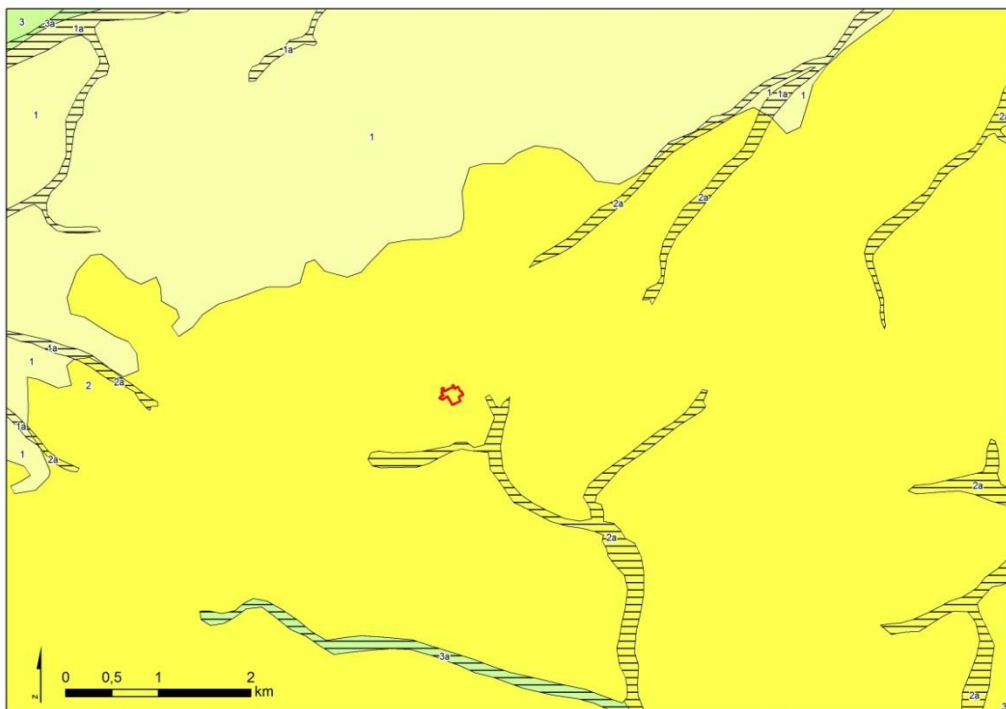
De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ongeveer 2.9ha en is tot op heden in gebruik als gras- en akkerland.

Figuur 1. Situering van de projectlocatie op de topografische kaart

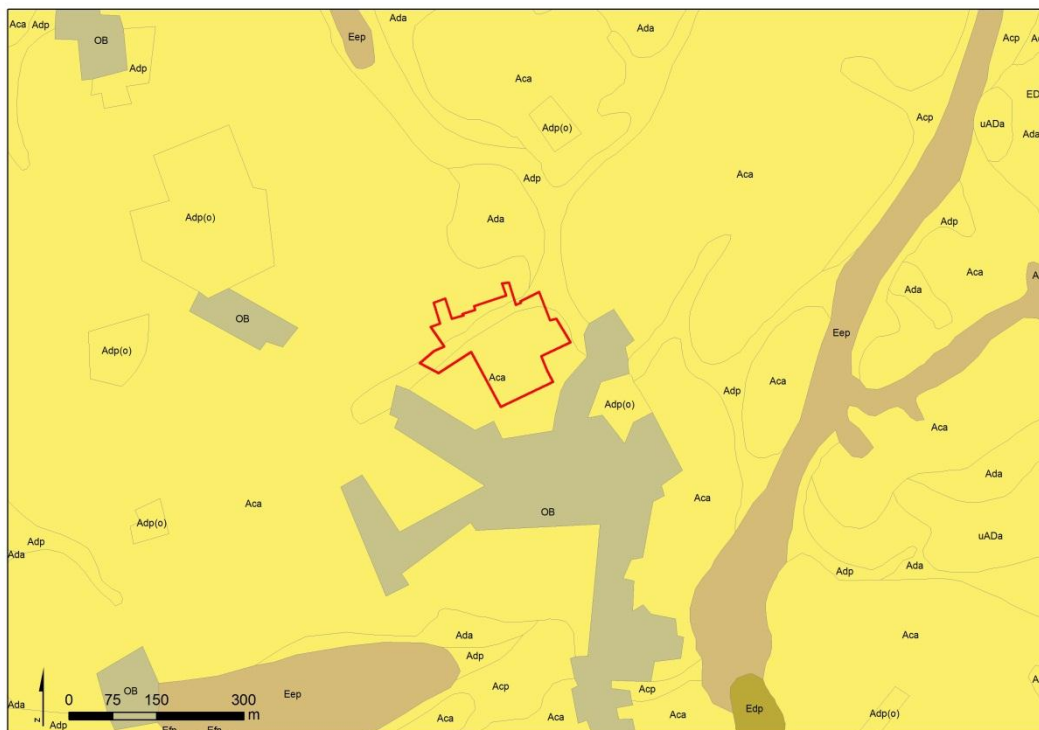
1.3.2. FYSISCHE GEOGRAFIE

De quartairgeologische kaart schaal 1/20000 geeft ter hoogte van de planlocatie een profielopbouw weer bestaand uit eolische afzettingen uit het laat Weichseliaan en/of hellingsafzettingen uit het Quartair (profiel 2 ELPw en/of HQ).

Figuur 2. Situering van het projectgebied op quartairgeologische kaart schaal 1/20000

De bodemkaart van Vlaanderen schaal 1/20000 geeft ter hoogte van de planlocatie een bodemopbouw bestaand uit droge leem met textuur B horizont (code Aca). In het noorden van het projectgebied is een band waar te nemen, die bestaat uit matig natte leem zonder profielontwikkeling (code Adp).

Figuur 3. Situering van het projectgebied op de bodemkaart van Vlaanderen schaal 1/20000¹

1.4. ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

De Centraal Archeologische Inventaris (CAI) geeft geen gekende archeologische vindplaatsen weer op de planlocatie. Ook in de ruime omgeving ervan zijn geen archeologische vindplaatsen gekend².

De kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, toont dat het terrein in de 18^e eeuw in gebruik was als gras- en akkerland. Er is geen bebouwing te herkennen, wel wordt een weg weergegeven die *grosso modo* overeenkomt met de huidige Lanteweg. Ten noordwesten van het projectgebied is een molen afgebeeld³.

¹ <http://www.agiv.be>

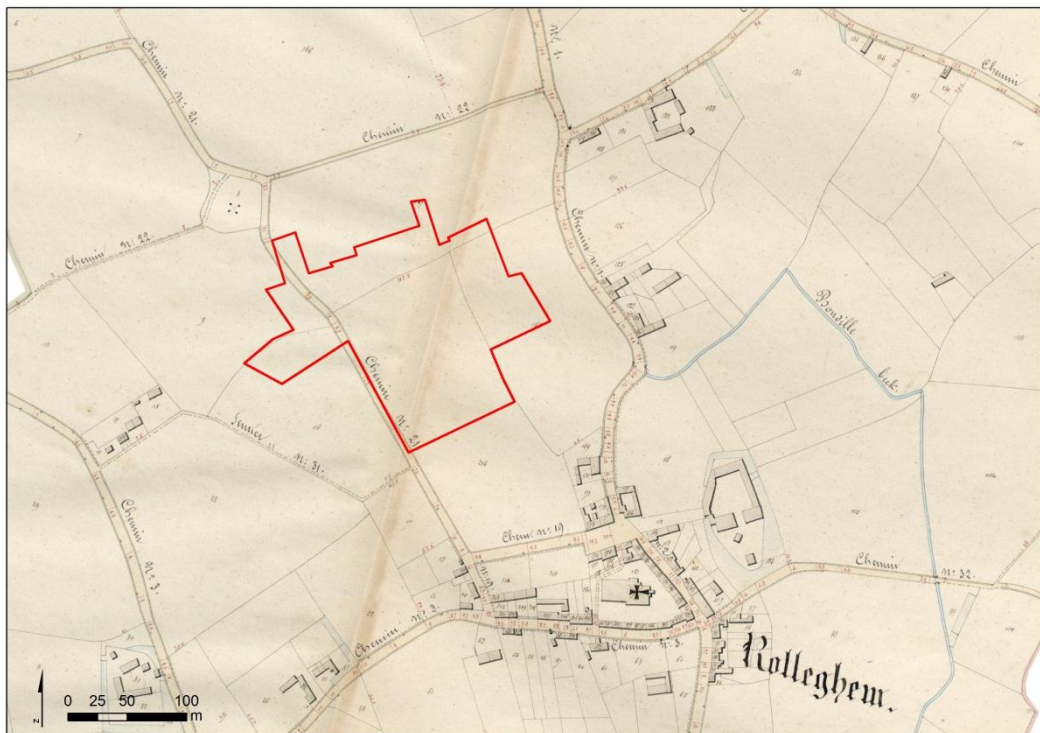
² Centraal Archeologische Inventaris: <http://cai.erfgoed.net>

³ http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerrarisCarte_nl.html

Figuur 4. Situering van het plangebied op de kaart van Ferraris (1771-1778)

Ook op de Atlas der buurtwegen is geen bewoning weergegeven ter hoogte van de planlocatie. Wel staat de molen ten noordwesten van het terrein nog steeds afgebeeld, evenals de weg die van noord naar zuid loopt⁴.

Figuur 5. Situering van het plangebied op de Atlas der Buurtwegen (1841)

⁴ <http://www.giswest.be/trage-wegen>

2. METHODE

2.1. ALGEMEEN

Conform de bijzondere voorwaarden opgenomen in de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem, opgemaakt door Onroerend Erfgoed, werd de planlocatie geïnventariseerd d.m.v. continue sleuven. Het archeologisch potentieel van de planlocatie werd in kaart gebracht door middel van 18 proefsleuven. De sleuven werden dermate ingepland dat ze buiten de geplande woonblokken lagen.

De proefsleuven werden aangelegd door een rupskraan met platte kraanbak. Tijdens de inventarisatie werd één werkvlak aangelegd, de diepte hiervan varieert in functie van de leesbaarheid van de archeologische sporen.

Ook de bodemopbouw van het projectgebied werd onderzocht door middel van 33 profielkolommen met een maximale tussenafstand van 50m. Bij deze profielkolommen werd telkens ongeveer 1m schoongemaakt en geregistreerd. Ze hebben een diepte van gemiddeld 60cm in de moederbodem.

De sleuven, sporen en profielen werden ingemeten door een landmeter-expert met behulp van een Robotic Total Station.

De sporen kregen een tweeledig spoornummer waarbij het eerste nummer verwijst naar het sleufnummer en het tweede naar het spoornummer binnen de sleuf. Per sleuf werden de sporen olopend genummerd, losse aanlegvondsten werden eveneens voorzien van een spoornummer. Vondsten werden handmatig ingezameld.

De aanleg van de eerste 10m van sleuf 1 werd belemmerd door de aanwezigheid van enkele bomen, het verwijderen van deze bomen zou als gevolg hebben dat het bodemarchief in sterke mate zou aangetast en bijgevolg onleesbaar worden.

In de proefsleuven werden archeologische sporen aangetroffen, die het relevant maakten om op deze plaatsen bijkomende kijkvensters te maken. Deze kijkvensters hadden tot doel de omvang, aard en functie van de aanwezige sporen beter te kunnen begrijpen en documenteren, alsook hun ruimtelijke en chronologische relatie t.o.v. mogelijke andere sporen te onderzoeken. In totaal werden 3 kijkvensters aangelegd.

De proefsleuven en kijkvensters hebben een gecombineerde oppervlakte van 3231,73m², d.i. een dekkingsgraad van 11,14%.

2.2. UITWERKING EN DATABEHEER

Tijdens de basisuitwerking zijn de opgravingsdata geadministreerd en gedigitaliseerd, het vondstmateriaal geteld en verwerkt en is over het terreinwerk gerapporteerd. De vondsten zijn tijdens de basisverwerking bewaard in het depot van Ruben Willaert bvba. Alle archeologische vondsten en data die tijdens het onderzoek zijn ingezameld zijn eigendom van de grondbezitters. Conform de overeenkomst tussen Ruben Willaert bvba en THV Jofrabouw & Terra Nova Invest en Groep Huyzentruyt zullen de vondsten en het opgravingsarchief na afronding van het onderzoek ondergebracht worden in het Onroerend Erfgoed depot in Zarren.

3. RESULTATEN

3.1. BODEMKUNDIG

De bodemopbouw van de planlocatie werd onderzocht door middel van 33 profielkolommen. Deze werden om de 50m aangelegd, hierbij werd telkens 1m schoongemaakt, gefotografeerd en beschreven.

Figuur 6. Overzicht van de aangelegde profielkolommen op het projectgebied

De bodemopbouw in het projectgebied is vrij uniform. Deze bestaat uit een ploeglaag van 30 tot 50cm, met daaronder een homogeen bruine verweringshorizont met onscherpe ondergrens. De dikte van deze verweringshorizont varieert langsheen het terrein, namelijk tussen 20 en 40cm. Onder deze gehomogeniseerde bruine horizont bevindt zich het weinig verweerd moedermateriaal, dat bestaat uit geelbruin gevlekte leem.

Op bepaalde plaatsen werd waargenomen dat deze uitlogingshorizont zeer dun was en op sommige plaatsen zelfs volledig afwezig. Ook dit correspondeert met de gegevens van de bodemkaart van Vlaanderen.

Figuur 7. Profielopname in sleuf 4 (profiel 2)

Figuur 8. Profielopname in sleuf 9 (profiel 1)

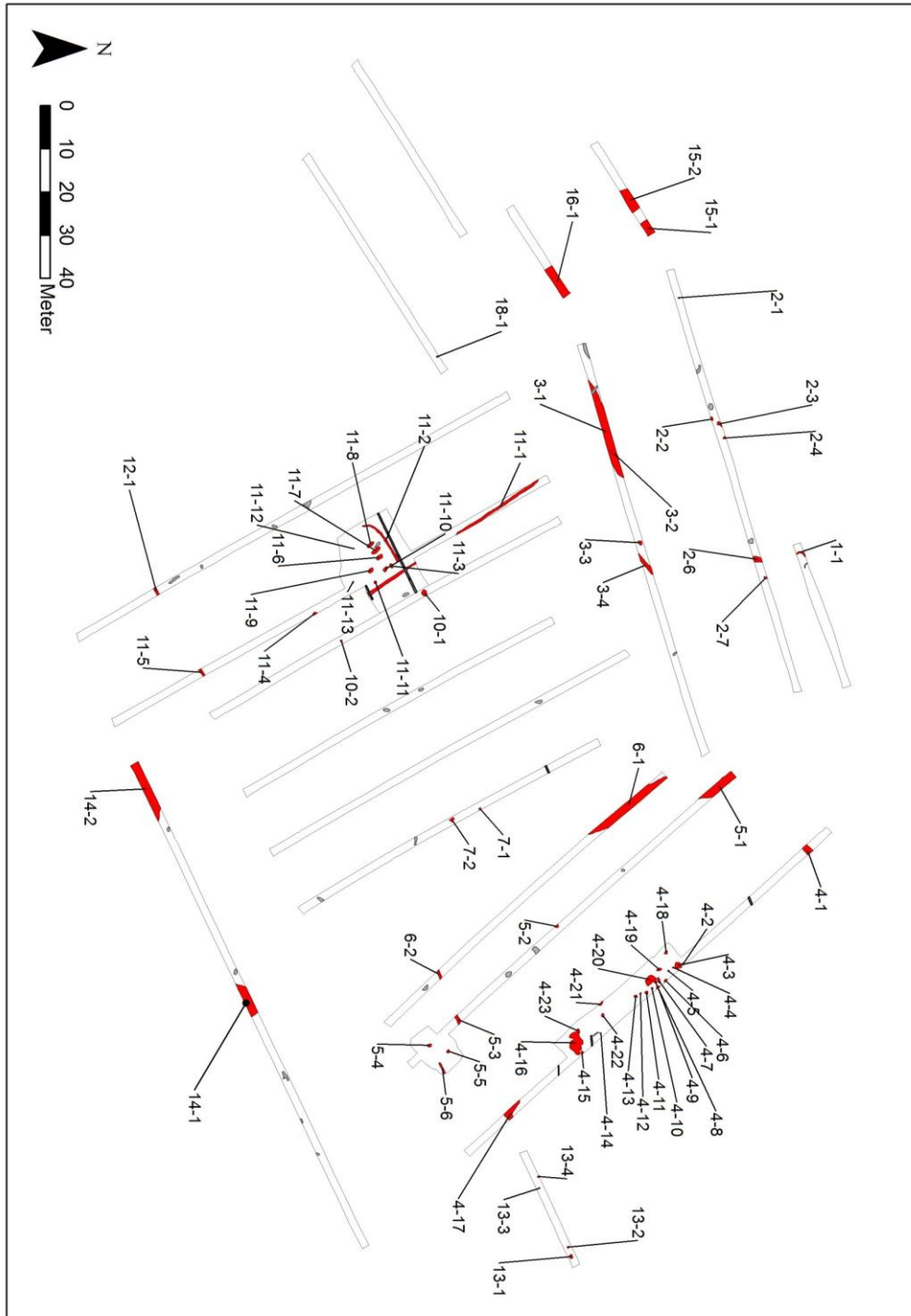
Figuur 9. Profielopname in sleuf 12 (profiel 2)

De glooiing van het terrein zelf, maar ook de lager gelegen ligging van het plangebied ten opzichte van de omgeving, werken afspoelings- en accumulatieprocessen in de hand. Tijdens de aanleg en registratie van de profielkolommen werd echter geen colluvium of afgetopte moederbodem waargenomen.

3.2. ARCHEOLOGISCH

3.2.1. ALGEMEEN

Verspreid over het terrein werden 72 archeologische sporen aangetroffen. Het betreft sporen uit verschillende perioden.

Figuur 10. Overzicht van de sleuven en waargenomen sporen (in rood)

Twee sporenclusters zijn archeologisch relevant en dateren vermoedelijk uit de volle Middeleeuwen en de Romeinse periode. De overige sporen zijn te interpreteren als postmiddeleeuwse greppels en kuilen of vage, vermoedelijk natuurlijke verstoringen.

Figuur 11. Algemeen sporenplan met aanduiding van de twee clusters archeologisch relevante sporen in blauwe cirkel

3.2.2. MIDDELEEUWSE SPORENCLUSTER SLEUF 4 EN KIJKVENSTER 3 (CLUSTER A)

Sporencluster A bevindt zich tegen de oostelijke grens van het projectgebied ter hoogte van sleuf 4 en sleuf 5. Bij het aanleggen van sleuf 4 werden 17 sporen (spoor 4-1 tem 4-17) waargenomen op een diepte van ca. 60 tot 70cm ten opzichte van het huidige maaiveld. Deze ronde tot ovale sporen kenmerkten zich door een grijze tot donkergrijze, houtskoolrijke vulling waarin fragmenten verbrande leem vervat waren. Ze waren scherp afgelijnd en goed leesbaar in de moederbodem. Aangezien deze sporen dezelfde vulling en scherpe aflijning hebben, behoren deze vermoedelijk tot hetzelfde geheel.

Uit spoor 4-4 werden 3 wandfragmenten aardewerk gerecupereerd. Op basis van de zandige verschraling lijken deze scherven te plaatsen in de volle Middeleeuwen.

Figuur 12. Vlakopname van spoor 4-3

Figuur 13. Vlakopname van spoor 4-9

Teneinde de ruimtelijke spreiding van deze sporen te evalueren werd een kijkvenster aangelegd op de westelijke zijde van sleuf 4. Hieruit bleek dat de sporencluster verder uitwaaiert in westelijke richting. In het kijkvenster werden 6 bijkomende sporen (spoor 4-18 tem 4-23) herkend.

Figuur 14. Detail van het kijkvenster op sleuf 4

Deze bijkomende sporen kenmerkten zich eveneens door een donkergrijze houtskoolrijke vulling met fragmenten gebakken leem.

Figuur 15. Vlakopname van het kijkvenster op sleuf 4 vanuit het zuidoosten

Figuur 16. Vlakopname van het kijkvenster op sleuf 4 vanuit het noordwesten

Het meest opmerkelijke spoor dat werd aangetroffen in het kijkvenster was een onregelmatige vlek met een donkere, houtskoolrijke vulling (spoor 4-16). Dit spoor was groter dan 2 op 2m in het vlak. Een evaluerende boring wees uit dat dit spoor tot op een diepte van minimaal 90cm bewaard is. Uit dit spoor werden 2 fragmenten *tegulae* en 3 wandfragmenten aardewerk

gerecupereerd. Dit aardewerk heeft eveneens een sterk zandige verschraling. Verder werden nog 2 kleine wandfragmenten aardewerk aangetroffen in spoor 4-22, 1 wandfragment uit spoor 4-20 en 1 *tegula*-fragment uit spoor 4-23.

Figuur 17. Vlakopname van spoor 4-16

In nabijheid van de sporencluster in sleuf 4 en aansluitend kijkvenster werd in het noordelijk uiteinde van sleuf 13 een spoor (spoor 13-1) waargenomen op ca. 60cm diepte t.o.v. het maaiveld. Op basis van de gelijkaardige vulling (donkergrijs, houtskoolrijk, scherpe aflijning) behoort dit spoor vermoedelijk tot dezelfde sporenconcentratie. Uit dit spoor werden 7 wandfragmenten aardewerk gerecupereerd. Ook in dit geval werd het aardewerk gekenmerkt door een sterk zandige magering en is vermoedelijk te plaatsen in de volle Middeleeuwen.

Figuur 18. Vlakopname van spoor 13-1

In het zuidoostelijk uiteinde van sleuf 5 werd een houtskoolconcentratie herkend. Dit spoor (5-4) tekende zich af als een afgeronde rechthoek met een zeer houtskoolrijke vulling. Het vermoeden bestond dat het een veldgraf betrof.

Figuur 19. Vlakopname van spoor 5-4

Om een beeld te krijgen van eventueel omringende sporen werd rond spoor 5-4 een kijkvenster aangelegd. In dit kijkvenster werd nog 1 lichtgrijze tot donkergrijze vlek waargenomen. Daarnaast kon ook een grijsbruin greppelsegment of ploegvoor (spoor 5-6) worden herkend.

Figuur 20. Detail van het kijkvenster rond spoor 5-4

Figuur 21. Vlakopname van het kijkvenster rond spoor 5-4 vanuit het oosten

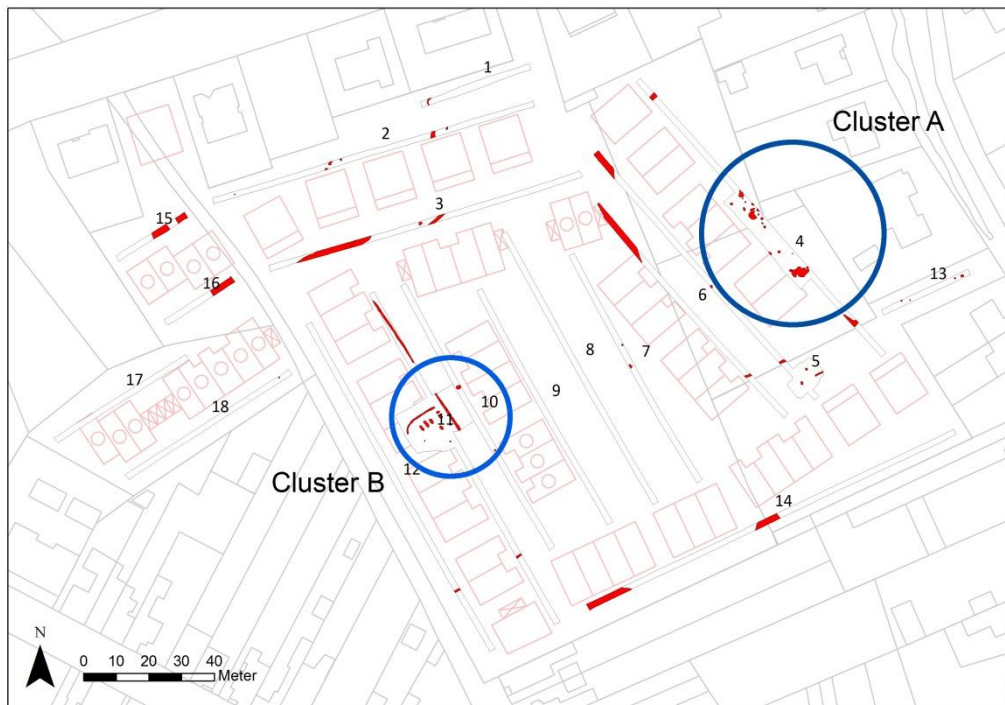
De afwezigheid van verdere sporen of aanlegvondsten in sleuf 5 en de 4 sleuven ten westen ervan (sleuf 6 t.e.m. 9) toont aan dat cluster A beperkt is in ruimte. Vermoedelijk valt deze cluster geheel te vatten in de zone tussen sleuf 5 en de oostelijke grens van het projectgebied.

Teneinde de mate van bewaring van deze sporen te beoordelen werd met behulp van een gutsboor (diameter 3 cm) een inventarisatie gemaakt van de dieptes van enkele sporen. In totaal werd van 8 sporen de diepte bepaald, deze varieert tussen 10cm (spoor 4-3) en 90cm (spoor 4-16). De houtskoolconcentratie in sleuf 5 (spoor 5-4) was nog tot een diepte van minimaal 5cm bewaard, wat de interpretatie als crematiegraf twijfelachtig maakt.

Aangezien de hoeveelheid vondstmateriaal eerder beperkt is en geen structuren afgeleid kunnen worden uit de sporenspreiding, vormen deze sporen naar alle waarschijnlijkheid de neerslag van off-site activiteiten en niet zozeer een bewoningskern uit de volle Middeleeuwen. Vermoedelijk moet de eigenlijke nederzetting gezocht worden buiten het plangebied.

3.2.3. ROMEINSE SPORENCLUSTER SLEUF 11 EN KIJKVENSTER 1 (CLUSTER B)

Cluster B is gelegen in het westen van het projectgebied, centraal in sleuf 10 en sleuf 11.

Figuur 22. Algemeen sporenplan met aanduiding van de twee clusters archeologisch relevante sporen in blauwe cirkel

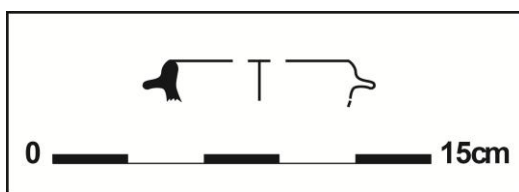
Tijdens de aanleg van sleuf 11 werd een vage grijsbruine kuil waargenomen (spoor 11-3) op een diepte van ca. 50cm onder het maaiveld.

Uit dit spoor werden 39 fragmenten aardewerk gerecupereerd. Het betreft 37 wandfragmenten hoofdzakelijk handgevormd aardewerk, 1 bodemfragment en 1 klein randfragment met zwarte sliblaag. Het merendeel van het aardewerk heeft een verschraling van chamotte en is vermoedelijk romeins van oorsprong.

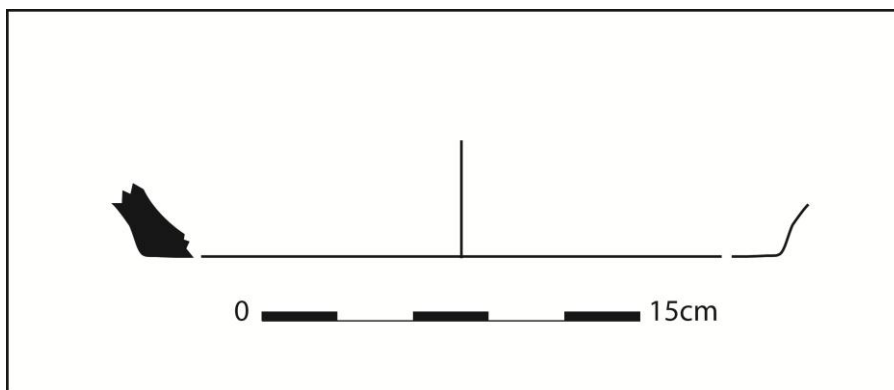
Hoewel het spoor een zeer diffuse grens had, was de hoeveelheid aardewerk dermate dat een verdere evaluatie van het spoor zich opdrong.

Figuur 23. Vlakopname van spoor 11-3

Figuur 24. Profieltekening van het randfragment uit spoor 11-3

Figuur 25. Profieltekening van het bodemfragment uit spoor 11-3

Om de ruimtelijke kadering van spoor 11-3 te evalueren, werd beslist een kijkvenster aan te leggen. Tijdens de aanleg van dit kijkvenster werden 9 bijkomende sporen waargenomen. Het betrof 5 langwerpige kuilen met een vage, grijsbruine vulling en een greppelsegment dat in een boog omheen de kuilen liep. Ten oosten van deze kuilen werd de greppel aangetroffen, die het verlengde is van spoor 11-1 en 2 kleinere vage bruine sporen die vermoedelijk als natuurlijk geïnterpreteerd kunnen worden.

Figuur 26. Detail van het kijkvenster op sleuf 11

Figuur 27. Vlakopname van het kijkvenster op sleuf 11 vanuit het westen (sporen in roze markeerverf, natuurlijke verstoringen in blauwe markeerverf)

Figuur 28. Vlakopname van het kijkvenster op sleuf 11 vanuit het zuiden (sporen in roze markeerverf, natuurlijke verstoringen in blauwe markeerverf)

Mogelijk moet het gruisbruine spoor in sleuf 10 (spoor 10-1) eveneens met deze cluster in verband gebracht worden.

Figuur 29. Vlakopname van spoor 10-1

Om de mate van bewaring te bepalen werd in enkele sporen een boring gezet met een gutsboor. In totaal werden evaluerende boringen gezet op 8 sporen. De minimale diepte varieert tussen 15cm (spoor 11-3) en 57cm (spoor 11-7).

Deze concentratie romeinse sporen lijkt in ruimtelijke spreiding eerder beperkt. Aan de randen van het ca. 350m² grote kijkvenster werden geen verdere sporen waargenomen. Ook in de omringende sleuven werden geen gelijkaardige sporen meer herkend of los romeins vondstmateriaal aangetroffen. Deze sporencluster is vermoedelijk eveneens te interpreteren als

de archeologische neerslag van off-site activiteiten, m.a.w. sporen die getuige zijn van activiteiten die buiten de nederzetting plaatsvonden zoals extractiekuilen, afvalkuilen en perceleringsgreppels. Vermoedelijk moet de Romeinse nederzetting buiten de planlocatie gezocht worden.

3.2.4. SUBRECENTE GREPPELS

Verspreid over het terrein werden postmiddeleeuwse tot subrecente greppelsegmenten waargenomen (sporen 3-1, 3-2, 5-1, 6-1, 14-1, 14-2, 15-1, 15-2 en 16-1). Deze kenmerkte zich door een bruine gevekte, natte en humeuze vulling. Deze vulling bevatte fragmenten baksteen en natuursteen.

Figuur 30. Greppelsegment aangetroffen in sleuf 14 (spoor 14-1)

Bij de aanleg van een profielkolom werd 1 fragment geelgroen geglazuurd aardewerk van een steelpan gerecupereerd.

Figuur 31. Profielkolom aangelegd in greppelsegment in sleuf 1

4. BESLUIT

4.1. CONCLUSIE

Groep Huyzentruijt en THV Jofrabouw & Terra Nova Invest plannen de aanleg van een verkaveling op de percelen gelegen aan de Molenkouter te Rollegem (Gemeente Kortrijk). Het archeologisch projectbureau Ruben Willaert bvba heeft tussen 12 november en 15 november het ca. 2.9ha grote terrein geïnventariseerd door middel van proefsleuven.

Doelstelling van het onderzoek was na te gaan of er op de planlocatie archeologische vindplaatsen aanwezig kunnen zijn, die aangetast of vernield kunnen worden naar aanleiding van de geplande uitbreiding.

Bij het proefsleuvenonderzoek zijn verspreid over het gehele plangebied archeologische resten aangetroffen. Het betreft 2 archeologisch relevante sporenconcentraties uit de volle Middeleeuwen en de Romeinse periode

4.2. ANTWOORDEN OP DE ONDERZOEKSVRAGEN

- Wat is de bodemopbouw?

De bodemopbouw op het projectgebied is vrij uniform en conform de bodemkaart van Vlaanderen. Doorgaans bestond het bodemprofiel uit een laag teelaarde met een dikte tussen 30 en 50cm. Daaronder bevond zich een ontwikkelde uitlogings- of verweringshorizont met homogeen bruine kleur en onscherpe ondergrens. Deze verweringshorizont had een variërende dikte tussen 20cm en 30cm. Bij enkele profielopnames bleek deze verweringshorizont zeer dun of zelfs volledig afwezig. Onder dit gehomogeniseerd bruin pakket bevond zich het weinig verweerde moedermateriaal dat bestaat uit zuivere geelbruine leem.

- In hoeverre is de bodemopbouw intact? Is er sprake van bodemdegradatie en/of erosie, en wat vertelt dit over de intactheid van eventuele sporen?

Hoewel de glooiing van het terrein afspoelings- en accumulatieprocessen in de hand werkt, werden geen afspoelingen of afzettingen waargenomen bij de bodemkundige profielopnames verspreid over het terrein.

De verweringshorizont op het terrein is op sommige plaatsen behoorlijk dik, ook bij cluster A, hierdoor gaat een deel van de sporen verloren als men het vlak aanlegt tot op de moederbodem.

- Zijn er antropogene sporen aanwezig?

Ja, in totaal werden 64 sporen aangetroffen. Hiervan zijn 2 clusters archeologisch relevant. De overige sporen zijn te interpreteren als subrecente greppels en kuilen of vage, mogelijk natuurlijke verstoringen.

- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

Teneinde de bewaringstoestand van de sporen te bepalen werden evaluerende boringen met een gutsboor gezet. Hieruit bleek dat de sporen in zowel cluster A als cluster B, relatief goed bewaard zijn. De dieptes van de sporen in cluster A varieert tussen 10cm en 90cm. Bij cluster B varieert de minimale spoordiepte tussen 15 en 57cm.

- Op welk(e) niveau(s) bevinden de sporen zich?

De aangetroffen sporen bevinden zich direct onder de homogeen bruine verweringshorizont. De meest houtskoolrijke sporen schemeren reeds door in deze verweringslaag, maar worden pas duidelijk leesbaar eenmaal de moederbodem wordt aangesneden.

-maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

De sporen van cluster A behoren ongetwijfeld tot 1 geheel, alsook deze van cluster B. Uit de waargenomen sporen kon in beide clusters evenwel geen structuur gedistilleerd worden.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Op basis van het aardewerk kon een chronologisch onderscheid gemaakt worden tussen beide sporenconcentraties.

De oostelijke cluster A is naar alle waarschijnlijkheid te dateren in de volle Middeleeuwen. De sterk zandige verschraling wijst in die richting.

Het aardewerk in cluster B is te dateren in de romeinse periode. Het merendeel van het gerecupereerde aardewerk is handgevormd en gekenmerkt door chamotteverschraling.

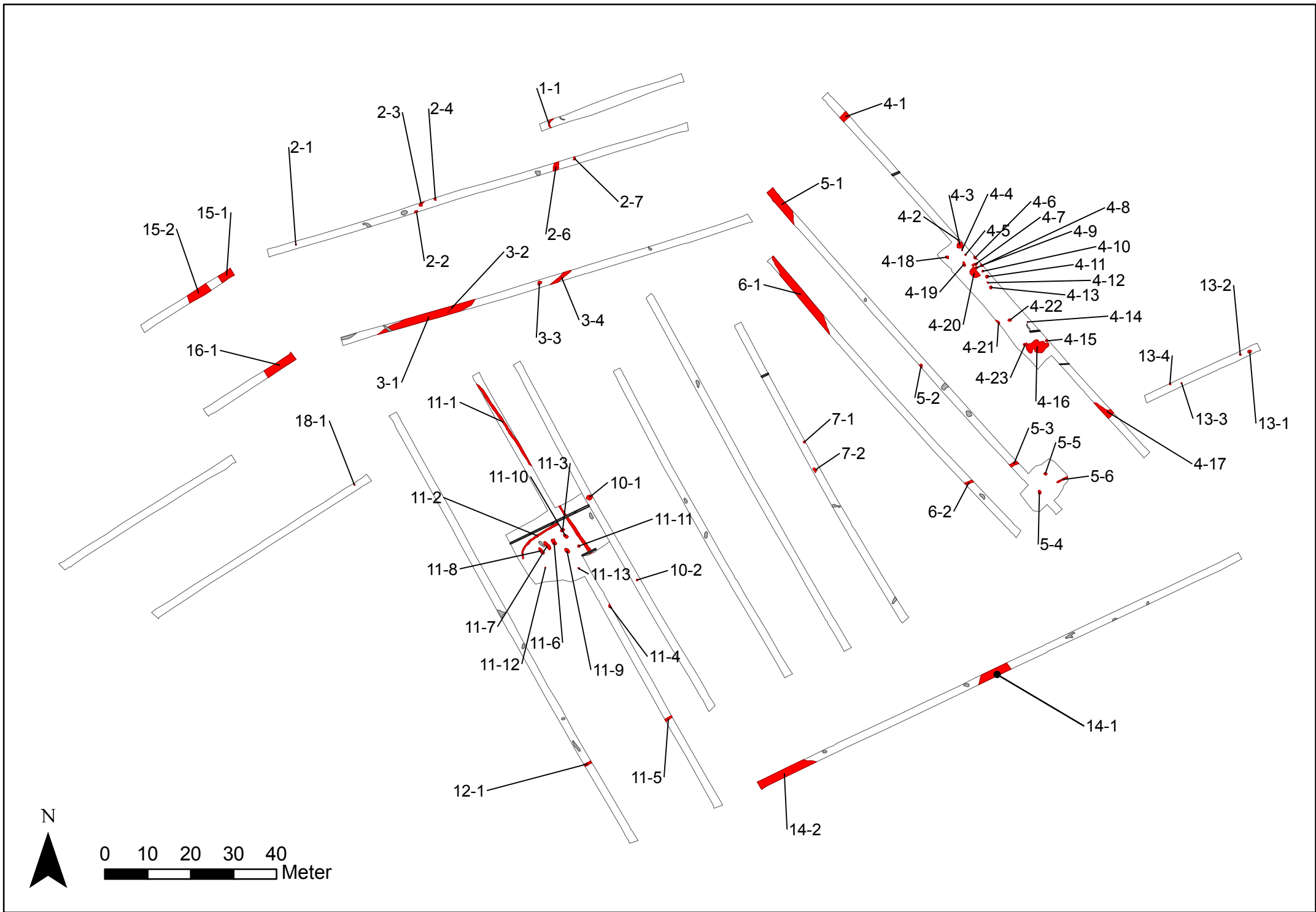
- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, welke aspecten verdienen hierbij bijzondere aandacht? Welke zijn de onderzoeksvragen die door middel van een vervolgonderzoek moeten beantwoord worden.

Voor de percelen aan de Molenkouter wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. De aangetroffen sporenconcentraties vormen naar alle waarschijnlijkheid de neerslag van off-site activiteiten. Vermoedelijk moeten de eigenlijke bewoningskernen buiten het plangebied gezocht worden.

4.3. AANBEVELINGEN

Voor de projectlocatie Rollegem-Molenkouter wordt geen aanvullend archeologisch onderzoek aanbevolen. De aangetroffen sporenclusters zijn te beperkt in oppervlakte en vormen naar alle waarschijnlijkheid de neerslag van off-site activiteiten. Daarboven zijn buiten deze twee sporenclusters geen verdere relevante archeologische indicatoren waargenomen. Hierdoor is het meer dan redelijk aan te nemen dat de aangetroffen sporen in verband te brengen zijn met bewoningskernen die buiten het plangebied liggen.

Verder onderzoek kan zinvol zijn teneinde de kennisleemte in de regio op te vullen. Maar dit zou eerder fragmentarische informatie opleveren die slechts in beperkte mate een meerwaarde kan zijn voor het archeologisch inzicht in de omgeving. Meer dan een beperkte indicatie van menselijke aanwezigheid in de romeinse periode en de volle Middeleeuwen in de nabije omgeving van het projectgebied valt uit verder onderzoek niet af te leiden en dit is reeds vastgesteld tijdens het vooronderzoek.

Putnr	Spoornr	Interpretatie	Kleur	Inclusies
1	1	NV	GR, LGR	HK spikkels
1	2	Losse Vondst	AW	
2	1	NV	LGR	Mn spikkels
2	2	KL	BRGR	HK spikkels
2	3	KL	BRGR	HK spikkels
2	4	KL	BRGR	HK spikkels
2	5	Losse Vondst	SVU	
2	6	GR	BR	
2	7	NV	LGR LBR	HK spikkels
3	1	GR	LBRGR	
3	2	GR	GRBL	Baksteen
3	3	NV	LGR	
3	4	NV	LGR	
4	1	GR	LGR	Baksteenspikkels
4	2	KL	LGR	HK spikkels
4	3	KL	GR	HK spikkels, VL, AW
4	4	KL	GR	HK spikkels
4	5	KL	GR	HK spikkels
4	6	KL	GR	HK spikkels
4	7	KL	GR	HK spikkels, VL
4	8	KL	GR	HK spikkels, VL
4	9	KL	GR	HK spikkels, VL
4	10	KL	GR	HK spikkels, VL
4	11	KL	GR	HK spikkels, VL
4	12	KL	GR	HK spikkels, VL
4	13	KL	GR	HK spikkels
4	14	KL	GR	HK spikkels
4	15	KL	GR	HK spikkels
4	16	KL	GR	HK spikkels, VL, AW
4	17	KL	GR	HK spikkels
4	18	KL/NV	DGR	HK++
4	19	KL	GR	HK, AW spikkels, VL
4	20	KL	BRGR	HK spikkels
4	21	KL	GR	HK spikkels
4	22	KL	BRDGR	HK spikkels, AW spikkels, VL
4	23	KL	DGR	HK+, VL
5	1	GR	BR	
5	2	KL	LGR	HK+, VL
5	3	GR	GR	
5	4	CRGR	DGRZW	HK++, BOT-
5	5	KL	LGR/GR	HK++
5	6	GR	BR	Baksteenfragmenten
6	1	GR	BR	
6	2	GR	BR	HK spikkels
7	1	KL/NV	LGRBR	HK spikkels
7	2	KL/NV	LGRBR	HK spikkels
10	1	KL	BR	AW
10	2	KL/NV	BR	
11	1	GR	BR	HK spikkels, AW

11	2	GR	GRBR	HK spikkels, AW
11	3	KL	GRBR	AW
11	4	KL	GRBR	HK spikkels
11	5	GR	GRBR	HK spikkels
11	6	KL	GRBR	HK-, AW
11	7	KL	GRBR	HK-, AW
11	8	KL	GRBR	HK-
11	9	KL	GRBR	HK-
11	10	KL	GRBR	HK-
11	11	KL	GRBR	HK-
11	12	KL	BR	HK spikkels
11	13	KL	BR	HK spikkels, AW spikkels
12	1	GR	GRBR	HK spikkels
13	1	KL	GR, DGR	HK+, BW, AW
13	2	KL/NV	LGR	HK spikkels
13	3	KL/NV	LGR	
13	4	KL/NV	LGR	
14	1	GR	BR	baksteenspikkels, HK-
14	2	GR	BR	baksteenspikkels, HK-
15	1	GR	LBRGR	baksteen, Fe neerslag, Mn spikkels
15	2	GR	LBRGR	Mn spikkels
16	1	GR	GR	Mn spikkels, HK spikkels
18	1	KL/NV	LBRLGR	Mn spikkels, HK spikkels

Putnr.	Spoornr.	Inhoud	n°	Opmerkingen	Datering
1	2	AWG	1	steelpan, geelgroene glazuur	Middeleeuwen/Nieuwe Tijd
2	5	SVU	1	afslagfragment, onduidelijke retouches	
4	3	AW	3	zandige verschraling	romeins/middeleeuws?
4	23	BM	1	tegulae	romeins?
4	23	NS	1		
4	16	AW	2	zandige verschraling	romeins/middeleeuws?
4	16	BM	2	tegulae	
4	20	AW	1	sterk verweerd	
4	22	AW	1	klein fragment	
10	1	AW	2	zwarte beschildering?	romeins?
11	1	AWH	1	chamotteverschraling	romeins
11	9	AWH	3	chamotteverschraling	romeins
11	1	AWH	3	zandige verschraling	romeins?
11	3	AW	40	1 bodemfragment, 1 randfragment, chamotteverschraling	romeins?
11	7	AW	1	zwarte beschildering?	romeins?
11	6	AWH	1	klein fragment	
13	1	AW	7	zandige verschraling	romeins/middeleeuws?
13	1	BM	1	organisch verschaald,zacht gebakken	romeins?
14	1	AW/BM	1	kwartsrijke verschraling	romeins/middeleeuws?